

Vestnik upokoencev.

—up. Društvo upokojenega učiteljstva za Slovenijo v Ljubljani je imelo na 20. dan oktobra 1928 občni zbor, katerega se je udeležilo veliko število upokoencev.

Tajnik je poročal, da je imel odbor 9 rednih sej. Društvo šteje 352 članov (ic). Na novo je pristopilo 6 članov (ic). Umrlo je 11 družvenikov. Posmrtnina znaša sedaj 1760 Din.

Društvena uprava je vsakokrat nemudoma nakazala dedičem posmrtnino čim je prejela za izplačilo potrebne listine.

Z zadnjo vposlano položnico je prejel vsak družvenik seznan od 1. avgusta 1926. l. umrlih članov (ic). Na podlagi tega (vštevši 73.—83. smrtni slučaj) se vsak družvenik prepriča, za koliko smrtnih slučajev je vposlal prispevke.

Društvo je vložilo 24. januarja 1928 na generalno direkcijo davkov protest proti odtegnitvi davkov od stanarine upokojenega učiteljstva.

Skladilo je blagajnikovo poročilo: dohodkov 37.810/81 Din, izdatkov 23.661/13 Din, prebitok 14.149/68 Din.

Prebitok je plodonosno naložen v Učit. hranilnici, v poštni hranilnici in v Kmetijski hranilnici.

Pregledovalci računov so našli vse račune v najlepšem redu in pravilnosti.

Zborovalci so dali blagajniku soglasno absolutorij.

Volitve. Na predlog tovariša J. Levca je bil voljen stari odbor. Predsednikom tovariš I. Lokar, tajnikom Jos. Stritar, blagajnikom L. Stiasny, odborniki: Fr. Kozjak, L. Perko, D. Benedek in tovarišica ga. M. Maroltova.

Predlogi. Sklenilo se je, da se odpošlje delegatu finančnega ministrstva v Ljubljani prošnja, naj stori korake, da se bo ukinilo tudi za državno osobe njegovega področja vplačevanje prispevkov za »Nabavljalne za druge«, kakor so storile to glavna kontrola, državni svet in kasacijsko sodišče za osobe pri teh državnih ustanovah.

Ti odtegljaji nimajo zakonite podlage niti v proračunu, niti v finančnem zakonu za leto 1928/29.

Tovariš Stiasny je še poročal o stališču kronskih upokoencev glede prevredbe na dinarsko pokojnino.

Glavna kontrola se je branila urediti pokojnine prečanskega učiteljstva v smislu besedila zakona in prevedbe uredbe št. 88.098, ampak hotela je izvršiti to prevedbo po čl. 33. srbskega šolskega zakona z dne 19. aprila 1904. Prečansko učiteljstvo bi bilo v smislu tega srbskega šolskega zakona pri pokojnini občutno prikrajšano.

V zadnjih dneh je bilo v dnevnikih čestati, da je glavna kontrola sklenila ravnati se točno po besedilu zakona in prevedbene uredbe št. 88.098 ter še te dni reševati usposlene prevedbe upokojenega učiteljstva.

Pogrešamo marsikateriga tovariša (ico) upokojenca ter jih vabimo v naš krog, v našo gospodarsko organizacijo, katera nemudoma gmotno podpre s posmrtnino preostale umrlih družvenikov.

Slovenska šolska matica.

—sm 3. seja Slovenske šolske Matice se je vršila dne 21. oktobra na državnem ženskem učiteljskem v Mariboru. Glede izdanj za leto 1928. je sedaj situacija sledeča: Knjiga Vales: »Učna snov iz živalstva in somatologije« je že dotiskana. Redakcija »Zbornika« je dovršena in gre isti takoj v tisk. Vsebinska Zbornika: Prispevek k idejnemu temeljem šolskega zakona (dr. K. Ozvald), Aktualna sociološko-pedagoška razmotrivanja (prof. J. Orožen), V zagovor mladine (dr. F. Zgeč), Viri in metode mladinske psihologije (dr. F. Čibej), Program Ped. Centrale v Mariboru (dr. F. Zgeč), Berlinski pedagoški kongres (dr. K. Ozvald), Pedagoški kongres v Locarnu (F. Haberman), Organizacija šolstva v čehoslovaški republiki (prof. J. Orožen), Ob 100-letnici Gustava Adolfa Lindnerja (prof. J. Orožen). — Kot tretja knjiga pride od ponudenih del v poštev zdaj samo Doberšek: »Vpliv socialnih razmer na razvoj otrok«; delo je samoniklo in odpira zanimive in važne razglede. Vendar pa je njegovo izdajanje negotovo, ker se je doslej prijavilo le — 5 učiteljskih društev z 289 člani. V slučaju, da se ne prijavi najmanj 2000 članov, bi mogli za letos izdati samo prvi dve knjigi. — Honorar za izdanja S. Š. M. se določa na 500 Din za tiskano polo v obliki Zbornika, za droben tisk razmeroma več. Honorar se bo izplačeval takoj po tisku, če bo denar na razpolago. — Učiteljskim se bo oddajalo lanska izdanja S. Š. M. za 15 Din. Tajnik.

Damam z deželo je posebno priporočljivo trajno kodranje in vodna ondulacija. Separirani oddelek za specialno barvanje las v vseh niansah, kakor tudi za izvrševanje vseh lasnih del so priporočila

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana Sv. Petra cesta 12.

Pletenine lastni izdelki vedno v veliki izbiri. Najmodernejši vzorci. Naročila po meri v najkrajšem času. Velika zaloga nogačic. **FR. M. ROZMAN, Ljubljana, Zidovska ul. 7.**

—sm Poziv k včlanjenju v Slovensko šolsko Matico. Odziv k včlanjenju je doslej silno skromen; tako, da je nevarnost, da bosta mogli letos iziti le 2 knjigi. Gotovo je v interesu vsakega učitelja, da je stalni član S. Š. M. Odbor se resno trudi, da nudi učiteljstvu čim najboljše knjige. Od letošnjih izdanj zaključuje Valesova knjiga njegova prejšnja dela; Zbornik prinaša lep pregled čez zadnje važnejše pedagoške dogodke; Doberškovo delo odpira učitelju razgled v področja, ki se jim v splošnem posveča malo pozornosti. — S prihodnjim letom začne izhajati ciklus praktičnih knjig v smislu nove šole; pisali jih bodo sami učitelji-praktiki; začnemo z elementarnim razredom in prinesemo po vrsti še srednjo in višjo stopnjo. Izhajali bodo tudi prevodi najboljših del iz sodobne pedagoške literature. V prvi vrsti se bo upoštevala praktična stran. — Program S. Š. M. je skozi in skozi aktualen; le na članstvu je, če se bo dal izvesti ali ne. Prosimo učiteljstvo, da vpliva od tovariša do tovariša, zlasti pa gg. poverjenike, da malo živahnije poagitrirajo. — Pripominjamo še, da ima S. Š. M. še veliko zalogo prejšnjih izdanj; prodaja jih po 200 Din za celotno zbirko (razven nekaterih pošilj. knjig). Priporočljivo je zlasti mlajšemu učiteljstvu, da si jih nabavi, da bo tako imelo celoten pregled o razvoju slovenske pedagoške literature.

Tajnik.

Naša gospodarska organizacija.

—g Učiteljski dom v Ljubljani. Naj navedem nekaj statistike. Do danes je podpisalo pristopnico 248 učiteljev in učiteljic. Vplačalo je poln delež 24 združnikov. Kranjsko učiteljsko društvo je plačalo 5 deležev. Na račun združnega deleža pošilja denar 44 združnikov. Vsi ostali so pozabili na svojo obveznost. Ako bo šlo tako naprej, lahko čakamo na Učit. dom v Ljubljani še nadaljnjih 34 let. Zato prosim, zganite se vsi, ki ste podpisali pristopnico, in pošljite izdaten znesek na račun deleža. Posamezni okrajji štejejo: brežiško-sevniški 3, kamniški 42, kranjski 63, krški 1, litijski 7, Ljubljana 26, ljubljanska okolica 38, logaški 54 in radovljški 14 združnikov. Iz ostalih okrajev se združniki doslej še niso prijavili. Bliža se 1. december. Mnogo šol je pisalo po razne igrice. Spomnite se ob tej priliki najprej svojega stanu in pošljite prispevke U. D. Naročite Ribičičeve »Igrice« in zemljevid kamniškega okraja, ki stane samo 5 Din! Ako nimate položnic, kupite jih na pošti. Naša številka je 13.939. — Josip Kobal, blagajnik.

—g Vsem združnikom Učit. doma v Ljubljani, ki so že vplačali polni delež 100 Din, sporočam na več vprašanj, da prejmejo v kratkem združna pravila in potrdilo o plačanem deležu.

za šolsko leto 1928/29 je izšel in stane 16 Din. Naročila sprejema Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Frančiškanska 6

Učiteljski pravnik.

—§ Državna služba in kadriški rok. Ministrstvo vojske in mornarice je izdalo sledeči odlok: Ministarstvu Prosvete. Prema napred istaknutom pitanju Velikog Župana Ljubljanske oblasti objašnjavam: — 1. Prema čl. 42. Zakona o Ustroj. Voj. i Mornarice služba u kadru počinje u ovoj kalendarskoj godini, u kojoj rekrut navršuje 21 godinu života. Dan stupanja rekruta u kadar svake godine određuje Ministar Vojske i Mornarice, i prema tome, mladići do toga dana u godini kad navršavaju 21 život ne podleže služenju u kadru. — Ovo je predviđeno i u tačci 10. čl. 133. Zakona o činovnicima i ostalim službenicima građanskog reda. — 2. Prema čl. 50. pomenutog zakona, od službe u kadru oslobodavaju se: stalno nesposobni, kao i privremeno nesposobni ako do navršene 25 godine starosti ne postanu sposobni. Ovi prema čl. 47. pomenutog zakona imaju prava biti državni službenici do usposobljenja. — Prema ovome, u napred navedenim slučajevima rekruti su oslobodeni vojne službe u kadru do dana stupanja na službu u kadru.

NOTE

za petje, klavir, violino i. t. d. za šolo in dom

Za naročilo zadošča dopisnica. (Gg. učitelji poseben popust.)

dobavlja po najnižji ceni
»MATIČNA KNJIGARNA«
LJUBLJANA

Priporočam se za vsa slikarska in fotografska dela, povečane slike, pokrajinske razglednice, skupine šolskih otrok, legitimacije itd. Slikat grem tudi na deželo. Učitelji in dijaki popust. Zahtevajte cenik.

Foto „REKORD“ Joško Šmuc, Ljubljana, Poljanska c.12

„Vsi me imajo radi“

pravi razumna Mica. „Moški so pazljivi in mi prinašajo darove, toda eden me je ugodno iznenadil, ker praktično misli: Prinesel mi je RADION!“

Varuje perilo!

Stanovska organizacija UJU

Vabila:

— KRAJNSKO OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje v ponedeljek, dne 5. novembra t. l. v telovadnici kranjske gimnazije s sledečim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo. 2. Predavanje o razvoju šolstva zadnjih 10 let (tov. Lapajne). 3. Poročilo o brnski razstavi (tov. Sarabon i. dr.). 4. Predlogi in slučajnosti. — Pričetek točno ob 9/9. uri. Člani in članice, ki dolgujejo za ostalo članarino, naj to poravnajo gotovo do prvih dni meseca novembra.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MEŠTO MARIBOR IN BLIŽNJO OKOLICO ima svoj redni občni zbor v sredo 14. novembra 1928 dopoldne ob 9/9. uri na III. deški osnovni šoli z običajnim dnevnim redom.

— NOVOMESKO UČIT. DRUŠTVO bo imelo svoj redni letni občni zbor v soboto 10. novembra 1928 ob 10. uri dopoldne na deški osnovni šoli v Novem mestu po običajnem dnevnem redu.

— UČIT. DRUŠTVO ZA KOZJANSKI OKRAJ ima svoj redni občni zbor dne 10. novembra 1928 ob 10. uri v Kozjem s sledečim dnevnim redom: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročilo o pokrajinski skupščini v Celju. 4. Poročilo društvenih funkcionarjev. 5. Volitev novega odbora. 6. Slučajnosti. Polnoštevilno udeležbe pričakuje odbor.

Poročila:

+ UČIT. DRUŠTVO ZA MEZIŠKO DOLINO je zborovalo dne 13. oktobra 1928 v Prevaljah.

I. Situacijsko poročilo. a) V srezi je 56 učiteljev (ic). b) Pri društvu je včlanjenih 56 učiteljev (ic). c) Zborovanja se je udeležilo 41 članov, t. j. 73,2% k č) poročila predsednik tov. Feinig:

Pozdravlja novovstopivše člane ter omemna tovariše, ki so odšli iz našega okraja. Povdarja, da je preteklo leto posvečalo naše društvo največjo pažnjo reformi šole; da je minulo poskušno leto organizirane samoizobrazbe po krožkih; da je imelo društvo mnogo povodov z raznimi resolucijami nastopati in jih predložiti pokrajinski skupščini v Celju za obrambo pravic našega stanu. Uspehov za izboljšanje našega položaja ni bilo zaznamovati, ker so vse akcije bile največkrat samo defenzivna obramba našega položaja. V delu za šolsko reformo in samoizobrazbo učiteljstva smo pozabili na prvotni namen naše stanovske organizacije, t. j. na izboljšanje našega mizernega gmotnega

položaja. Klicu celjske skupščine po izboljšanju našega gmotnega položaja in ohranitvi uzakonjenih pravic naj posveča društvo v prihodnjem letu več pažnje. Ker skušnija uč. da se vsa stremjenja za izboljšanje naše samoizobrazbe in izboljšanje našega šolstva ne bodo uresničila, dokler ni položaj učiteljstva popolnoma stabilen in naš stan rešen skrbi za najprimitivnejše življenje. Nikakor ne moremo zapreti oči pred dejstvom, da greši tudi današnja politična situacija nad šolstvom in našim stanom.

Nato se je prečitala okrožnica poverjeništvu UJU v Ljubljani šte. 170.

Tajnik je prečital zapisnik zadnjega zborovanja. K točki o okrajni učiteljski knjižnici se sklene, naj knjižnični odbor predloži društvu neporavnane račune, katere bo društvo predložilo v poravnavo prosvetni oblasti, ki ima za to odobren kredit. Nato je bil zapisnik soglasno odobren.

Tovariš Doberšek poroča o celjski skupščini, predvsem o delu tiskovnega odseka te skupščine. V debato so posegli tovariši Gaberšek, Vrečkova, Kopriva i. dr.

Tovariš Kopriva poroča o delu samoizobrazbenega in pedagoškega odseka na pokrajinski skupščini v Celju.

Tovariš Gačnik poroča o državni skupščini v Mariboru in o samoizobrazbenem tečaju, ki se je vršil koncem meseca v Ljubljani.

V debati, ki je sledila, se je predvsem obsojalo, da je centrala v Beogradu vzela Radićevo smrt za povod, da se državna skupščina ni vršila, vkljub temu, da se je nahajalo še mnogo delegatov na dan Radićevega pogreba v Mariboru.

II. Napravili so se sledeči sklepi: Državna skupščina naj se v prihodnjem letu vrši v Sloveniji ali vsaj v Zagrebu, da se zagotovi nadaljni dobri razvoj UJU.

Učiteljsko društvo zboruje v prihodnjem letu petkrat, in so se obenem določile teme za ta zborovanja.

Sklicatelji krožkov ostanejo isti kakor lanske leto.

Odposlala se je brzojavka v pozdrav zbranim Korošcem v Celju.

II, III, IV. glej slučajnosti.

V. Slučajnosti. V razpravo je prišlo dejstvo, da na mnogih šolah manjka učiteljev radi pomanjkanja kredita, dočim je mnogo učiteljev s polno plačo brez službenega mesta. Omenja se, da je baje oblastni odbor v Mariboru brez vsakega razpisa podelil nekaterim tovarišem štipendijo in jim s tem omogočil obisk pedagoške šole v Zagrebu. V debato so posegli tovariši Gučnik, Doberšek, Domnik, Feinig ter se je sklenila sledeča resolucija:

Učiteljsko društvo za Meziško dolino poziva poverjeništvu UJU v Ljubljani, da